

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ. 410.021.07.2018

Pan
Aleksander Zacios
Prezes Zarządu
Rzeszowskiego Towarzystwa Pomocy
im. Św. Brata Alberta w Rzeszowie
ul. Jana Styki 21
35-006 Rzeszów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/18/096 – Działania wspierające i aktywizujące osoby bezdomne

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Rzeszowskie Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta w Rzeszowie, ul. Jana Styki 21, 35-006 Rzeszów, zwane dalej Towarzystwem
Kierownik jednostki kontrolowanej	Aleksander Zacios – Prezes Zarządu Rzeszowskiego Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta
Zakres przedmiotowy kontroli	Działania organizacji pozarządowych podejmowane w celu udzielenia pomocy osobom bezdomnym Nadzór nad realizacją zadań na rzecz osób bezdomnych
Okres objęty kontrolą	Lata 2016-2018
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie
Kontrolerzy	Marek Wójtowicz, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LRZ/151/2018 z 31 października 2018 r. Jacek Wolan, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LRZ/153/2018 z 31 października 2018 r.

(akta kontroli str. 1-15)

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Udzielając pomocy osobom bezdomnym Towarzystwo zapewniło im nie tylko schronienie, ale także świadczyło usługi, o których mowa w art. 48a ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (zwanej dalej *ustawą o pomocy społecznej*)³, ukierunkowane na wzmocnienie aktywności społecznej, uzyskanie samodzielności życiowej i wyjście z bezdomności.

Prowadzone przez Towarzystwo Schronisko i Noclegownię zostały dostosowane do obowiązujących standardów, za wyjątkiem zatrudnienia w Schronisku wymaganej liczby pracowników socjalnych.

Realizując zleczone zadania w zakresie zapewnienia schronienia osobom bezdomnym, Towarzystwo prawidłowo wykorzystywało środki z otrzymanych dotacji. Nie ustrzeżono się jednak nieprawidłowości dotyczących pobierania opłat bezpośrednio od osób bezdomnych oraz nieposiadania przez kierownika Schroniska, do dnia 16 stycznia 2018 r., specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej. W ocenie NIK, nie miały one znaczącego wpływu na ogólną ocenę kontrolowanej działalności.

Zdaniem NIK, w celu udzielania skutecznej pomocy na rzecz osób bezdomnych, koniecznym jest ustalenie zasad współpracy pomiędzy Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Rzeszowie (dalej MOPS) a Towarzystwem, dotyczących ról poszczególnych podmiotów w realizacji celów i zadań określonych w kontraktach socjalnych.

Dobrą praktyką było prowadzenie przez Towarzystwo hostelu jako etapu wychodzenia z bezdomności, który umożliwiał stopniowe przechodzenie osób bezdomnych ze stanu „uzależnienia” od instytucji niosących pomoc, do pełnej samodzielności i wyjścia z bezdomności.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Działania organizacji pozarządowych podejmowane w celu udzielenia pomocy osobom bezdomnym.

Opis stanu faktycznego

1.1.

W okresie objętym kontrolą, Towarzystwo prowadziło w Rzeszowie (przy ul. Jana Styki 21) Schronisko dla bezdomnych mężczyzn (dalej Schronisko) oraz Noclegownię (od stycznia 2017 r.).

W 2016 r. w Schronisku udzielono schronienia 215 osobom (z tego ponad 50% osób nie było mieszkańcami Rzeszowa), w 2017 r. – 145 (poniżej 40% osób nie było mieszkańcami Rzeszowa) i w 2018 r. (I półrocze) – 86 (poniżej 10% osób nie było mieszkańcami Rzeszowa).

W Noclegowni w 2017 r. schronienia udzielono 120 osobom (jedno nazwisko raz w zestawieniu), w 2018 r. (do końca października) - 955 osobom (nazwiska powielają się w zestawieniach).

Schronienie zapewniono wszystkim potrzebującym. Nie było przypadków odmowy przyznania pomocy ze względu na brak miejsca w Schronisku i w Noclegowni.

(akta kontroli, str. 16-24)

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną, jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.

⁴ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana, jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

Dla Schroniska i Noclegowni opracowano i wdrożono regulaminy tych placówek oraz dodatkowo następujące procedury:

- przyjęcia do schroniska;
- przyjęcia do noclegowni;
- postępowania w przypadku osób uzależnionych od nikotyny;
- postępowania z przedmiotami wartościowymi, środkami pieniężnymi;
- w sprawie odwiedzin mieszkańców;
- postępowania z brudną bielizną i odzieżą;
- postępowania w przypadku stwierdzenia chorób zakaźnych pochodzenia pasożytniczego, tj. wszawicy, świerzbu w schronisku.

Zgodnie z regulaminami i stosowaną praktyką (zarówno Schroniska jak i Noclegowni), osoba zgłaszająca się była identyfikowana. Identyfikacja osób prowadzona była na podstawie dowodów tożsamości, a w przypadku ich braku, w oparciu o przeprowadzany wywiad (rozmowa) opiekuna z osobą zgłaszającą się do Schroniska lub Noclegowni w celu uzyskania danych personalnych.

Dla każdego mieszkańca Schroniska oraz Noclegowni prowadzona była kartoteka (w formie papierowej i elektronicznej), w której odnotowywano informacje dotyczące osób przebywających w Schronisku, w tym: dane dotyczące tożsamości (czy posiada dowód osobisty), czy osoba jest ubezpieczona, miejsce ostatniego zamieszkania (właściwa gmina), dane wrażliwe (m.in. choroby, zawód, ukończone szkoły itp.), daty pobytu, miejsce ostatniej pracy.

W okresach jesienno-zimowych, gdy występowały ujemne temperatury, pracownicy Towarzystwa patrolowali miejsca, w których najczęściej przebywały osoby bezdomne i udzielali im pomocy (poprzez umieszczenie w noclegowni bądź podanie gorącego posiłku). W patrolach często uczestniczyli mieszkańcy Schroniska, którzy znali miejsca przebywania osób bezdomnych (domki letniskowe, pustostany, ogródki działkowe), a także pracownicy Straży Miejskiej.

(akta kontroli, str. 17-55; 841)

1.2.

Prowadzone przez Towarzystwo Schronisko i Noclegownia w Rzeszowie, spełniały standardy określone w rozporządzeniach Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej⁵ z dnia 28 kwietnia 2017 r. w sprawie standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych i ogrzewaln⁶ i z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewaln⁷ w zakresie standardów obiektu oraz świadczenia podstawowych usług bytowych.

Schronisko i Noclegownia świadczyły usługi przez cały rok, przez 7 dni w tygodniu. Noclegownia świadczyła usługi całorocznie w godzinach od 18⁰⁰ do 8⁰⁰ w okresie od 1 października do 31 marca, a w okresie od 1 kwietnia do 30 września w godzinach od 20⁰⁰ do 8⁰⁰.

W wyniku przeprowadzonych w dniu 11 grudnia 2018 r. oględzin pomieszczeń Schroniska i Noclegowni stwierdzono, że:

- a) część mieszkalna Schroniska zlokalizowana jest na dwóch kondygnacjach budynku. W jej skład wchodzi 17 pomieszczeń z 80 miejscami noclegowymi. Na parterze znajdują się 3 pomieszczenia mieszkalne: dwuosobowe o powierzchni 13,06 m², trzyosobowe o powierzchni 19,27 m² oraz ośmioosobowe o powierzchni 32,01 m². Na I piętrze znajduje się 14 pomieszczeń mieszkalnych, w tym: 3 pomieszczenia dwuosobowe o powierzchni od 8,79 m² do 13,10 m²,

⁵ Zwane dalej rozporządzeniami w sprawie standardów z 2017 r. i 2018 r.

⁶ Dz. U. z 2017 r., poz. 953 (obowiązujące w okresie 31 maja 2017 r. do 11 maja 2018 r.)

⁷ Dz. U. z 2018 r., poz. 896 (obowiązujące od 29 maja 2018 r.)

2 pomieszczenia trzyosobowe o powierzchni od 11,09 m² do 19,18 m², 7 pomieszczeń sześciuosobowych od 15,63 m² do 17,92 m² oraz 2 pomieszczenia ośmioosobowe o powierzchni 24,72 m² i 24,76 m².

Wszystkie pomieszczenia mieszkalne miały jedno lub więcej okien, wyposażone były w łóżka z materacami lub tapczany z kompletami pościeli (poduszka, koc, prześcieradło, pokrycie na koc), szafy na ubrania, regały, stoliki i krzesła. Rozkład pomieszczeń zapewniał swobodny dostęp do łóżek i szaf.

Osobom przebywającym w Schronisku zapewniono możliwość korzystania z sanitariatów zapewniających stały dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz gwarantujących możliwość przeprowadzenia zabiegów higienicznych.

Toalety i łazienki z natryskami oraz umywalnie znajdowały się w oddzielnych pomieszczeniach dostępnych z korytarzy na poszczególnych kondygnacjach.

Na parterze Schroniska znajdowała się kuchnia (o pow. 61,29 m² + 2 magazyny żywności i obieralnia) wyposażona w sprzęt niezbędny do przygotowywania gorących posiłków dla mieszkańców Schroniska. Przy kuchni zlokalizowana była jadalnia (pow. 76,69 m²) wykorzystywana przez Schronisko na potrzeby mieszkańców. Poza porami posiłków jadalnia pełniła funkcję świetlicy (wyposażona m.in. w telewizor).

Na I piętrze budynku wydzielono kaplicę (o pow. 40,61 m²) z zakrystią (pow. 19,95 m²) oraz świetlicę (o pow. 19,80 m²) wyposażoną m.in. w telewizor, stoliki i krzesła, regały z książkami.

W piwnicy budynku na potrzeby Schroniska wydzielono pralnię (2 pralki i suszarko-wirówka) i suszarnię a także pomieszczenia na magazyny czystej odzieży i bielizny oraz pościeli i materacy, które wyposażone były w regały, szafy i kosze. Wydzielono również pomieszczenie na środki czystości i higieny a także pomieszczenie na odzież brudną.

Schronisko zapewniało następujące usługi: umożliwienie spożycia posiłku (przygotowywanego przez Schronisko), stały dostęp do ciepłego posiłku (zupa) i gorącego napoju, umożliwienie skorzystania z prysznica, wymiany odzieży, prania i suszenia odzieży oraz dezynfekcja i dezynsekcja odzieży. Usługi świadczone przez cały rok, 7 dni w tygodniu.

- b) Noclegownia zlokalizowana była w wydzielonej części budynku Schroniska (piwnica) i oddzielona była od pomieszczeń przeznaczonych na potrzeby Schroniska. W skład Noclegowni wchodziło jedno pomieszczenie o powierzchni 37,07 m² z 17 miejscami noclegowymi (łóżkami piętrowymi) oraz toalety i łazienki z natryskami i umywalkami dostępne z korytarza piwnicy. Dodatkowo do dyspozycji osób przebywających w noclegowni była jedna pralka zlokalizowana w jednej z łaźni. Pościel w noclegowni była codziennie wymieniana, pozostawione rzeczy wyrzucane do kosza, a noclegownia była dezynfekowana.

Noclegownia świadczyła następujące usługi dla osób w niej przebywających: 1 ciepły posiłek, gorący napój, umożliwienie wymiany odzieży oraz dezynfekcja i dezynsekcja odzieży.

Przy wejściu głównym do budynku Schroniska (i Noclegowni) wydzielone było pomieszczenie biurowe (dla kierownika i opiekunów), które służyło m.in. do rozmów indywidualnych z osobami przyjmowanymi do Schroniska i Noclegowni. Pomieszczenie biurowe wyposażone było m.in. w komputer z dostępem do internetu, kserokopiarkę oraz telewizor z monitoringiem całego obiektu. Przy wejściu do budynku znajdował się hol, w którym zainstalowano ogólnodostępny komputer z dostępem do internetu.

(akta kontroli, str. 17-24; 41-55; 56-69)

Dyrektor Towarzystwa - tj. osoba pełniąca funkcję kierownika jednostki organizacyjnej, któremu podlega Schronisko i Noclegownia, w 2017 r. podjął

działania w kierunku zdobycia kwalifikacji określonych w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej i w dniu 16 stycznia 2018 r. uzyskał specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej. Do dnia 16 stycznia 2018 r. Dyrektor, prowadził podległe jednostki (Schronisko i Noclegownia) bez posiadania specjalizacji wymaganej cyt. przepisem art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

(akta kontroli, str. 17-24; 58-59)

W latach 2016-2018 w Schronisku i Noclegowni zatrudnionych było ośmiu opiekunów. Opiekunowie zatrudnieni byli na umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, posiadali minimum średnie wykształcenie (jeden w trakcie uzupełniania wykształcenia, planowane ukończenie w 2019 r.) oraz ukończone szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy, co było zgodne z wymogami określonymi w rozporządzeniu w sprawie standardów z 2017 r. oraz z przepisami art. 48a ust. 2g i 4a ustawy o pomocy społecznej.

Towarzystwo spełniało warunek określony w rozporządzeniach w sprawie standardów z 2017 r. i 2018 r., które określały, iż Schronisko w ramach świadczonych usług powinno zapewnić opiekę, przez co najmniej jednego opiekuna na nie więcej niż 40 osób - od 29 maja 2018 r. na nie więcej niż 50 osób - przebywających w schronisku, a w porze nocnej powinna być w schronisku zapewniona opieka, przez co najmniej 1 opiekuna.

Zgodnie z wymienionymi przepisami dotyczącymi standardów, w schronisku zatrudnia się nie mniej niż jednego pracownika socjalnego na nie więcej niż 50 osób przebywających w schronisku. W latach 2016-2018 Schronisko nie zatrudniało pracowników socjalnych.

Towarzystwo nie spełniało standardów w zakresie zatrudnienia pracowników socjalnych.

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 8 lutego 2018 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej⁸ podmioty prowadzące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy (tj. w dniu 5 września 2016 r.) ogrzewalnie, noclegownie lub schroniska dla osób bezdomnych, niespełniające standardów określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 48a ust. 14 ustawy o pomocy społecznej, są obowiązane dostosować do tych standardów ogrzewalnie, noclegownie lub schroniska dla osób bezdomnych, do dnia 31 grudnia 2020 r.

(akta kontroli, str. 17-24; 41-59)

W wyjaśnieniu Dyrektor Towarzystwa podał m.in., że: *zapisy Ustawy o pomocy społecznej a także Rozporządzenie w sprawie standaryzacji usług, dają możliwość zatrudnienia przez NGO pracowników socjalnych. Cały proces związany z wydawaniem decyzji administracyjnej osobie bezdomnej, jak również zawieranie kontraktów socjalnych prowadzą pracownicy socjalni OPS.*

W rozmowie przeprowadzonej ze specjalistą w zakresie funkcjonowania OPS oraz w zakresie pracy socjalnej, uzyskaliśmy wstępne informacje (nie są one nigdzie sprecyzowane), że pracownik socjalny zatrudniony przez NGO, która prowadzi schronisko, prowadzi prace socjalną - może być ona kierowana do poszczególnych mieszkańców schroniska lub pracę socjalną opartą na pracy grupowej poprzez tworzenie i realizowanie różnego rodzaju projektów socjalnych. Dodatkowo, pracownik socjalny NGO może być uzupełnieniem działań podejmowanych wobec osoby bezdomnej. Jego aktywność musi być kompatybilna z pracownikiem socjalnym OPS. Stan taki odnajdziemy poprzez stosowanie tych samych metod

⁸ Dz. U. z 2018 r., poz. 700

pracy, narzędzi pracy, w celu realizacji celów wytyczonych przez osobę bezdomną w kontrakcie socjalnym czy indywidualnym planie wychodzenia z bezdomności. Dla nas, na dzień dzisiejszy osobą spełniającą powyższe zadania jest opiekun schroniska i nie widzimy konieczności zatrudniania pracownika socjalnego./.../. Nie zatrudniono w ramach funkcjonowania schroniska pracownika socjalnego, gdyż wszystkie czynności związane z konieczną obsługą, zapewnia specjalna komórka ds. osób bezdomnych, utworzona przez MOPS Rzeszów. Ponadto, nie bardzo wiemy, jakie czynności i z jakim umocowaniem prawnym miałyby wykonywać ta osoba, gdyż według nas, działania jakie wykonuje pracownik socjalny powinny się odbywać z delegacji organu, który na końcu tego procesu wydaje decyzję o umieszczenie osoby bezdomnej w schronisku.

(akta kontroli, str. 70-75)

Zdaniem NIK, w celu spełnienia standardów określonych dla schronisk dla osób bezdomnych dotyczących zakresu usług, konieczne jest podjęcie działań przez Towarzystwo w celu zatrudniania w Schronisku wymaganej liczby pracowników socjalnych.

W Schronisku nie opracowano i nie wdrożono procedur wewnętrznych regulujących sposób postępowania z osobami bezdomnymi w zakresie działań wspierających i aktywizujących. Pomimo braku procedur Schronisko prowadziło działania na rzecz mieszkańców, świadcząc m.in. pomoc z zakresu:

- zabezpieczenia podstawowych potrzeb (zakwaterowanie i żywienia),
- wspierania w przewyższaniu obciążeń osobowych (np. leczenie uzależnień),
- „spraw urzędowych” (np. rejestracja w Urzędzie Pracy, wyrobienie dowodu osobistego, uzyskanie ubezpieczenia zdrowotnego, rejestracja u lekarza rodzinnego),
- dostępu do usług medycznych (kierowanie mieszkańców na konsultacje lekarskie i pielęgniarskie).

W regulaminie Schroniska podano m.in., że *mieszkańcy Schroniska zobowiązani są do podjęcia współpracy z opiekunami Schroniska w celu określenia działań związanych z wyjściem z trudnej sytuacji życiowej.*

W latach 2016-2018, przy Towarzystwie działało Centrum Integracji Społecznej (CIS), które obejmowało zatrudnieniem socjalnym osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, w tym osoby bezdomne przebywające na Schroniskach prowadzonych przez Towarzystwo.

W 2016 r. zatrudnienie socjalne w CIS podjęło 2 osoby bezdomne, w 2017 r. – 17 osób bezdomnych, a w 2018 r. 23 osoby bezdomne.

W organizowanych przez Towarzystwo projektach z zakresu profilaktyki zdrowotnej i uzależnień, kształtowania właściwych postaw oraz pomocy osobom bezdomnym, łącznie wzięło udział ponad 150 osób bezdomnych, z których m.in. 5 osób ukończyło kurs zawodowy (technolog robót wykończeniowych) a 3 osoby zostały objęte stażem zawodowym.

(akta kontroli, str. 17-40; 76-82)

Jak wyjaśnił Dyrektor Towarzystwa, *prowadzone działania – dotyczące wychodzenia z bezdomności, wobec podopiecznych Schroniska miały charakter indywidualny i były dostosowane do predyspozycji i możliwości poszczególnych osób. Nie miały one charakteru formalnego, jednak wynikały z przeprowadzonych wywiadów podczas przyjęcia na Schronisko czy też rozmów z mieszkańcami.*

(akta kontroli, str. 85)

1.3.

W latach 2016-2018 Schronisko zapewniało całodobowe schronienie osobom bezdomnym.

W 2016 r. udzielono schronienia 215 osobom, które przyjmowane były do Schroniska bez skierowań, zgodnie z zawartą umową z Miastem Rzeszów i w oparciu o obowiązujący regulamin Schroniska. W 2016 r. obowiązywała umowa z Miastem Rzeszów zawarta w 2014 r. na lata 2014-2018, zgodnie z którą wysokość przyznanej dotacji na dany rok ustalana była w oparciu o uchwalony budżet Gminy. Umowa przewidywała także, iż procentowy udział dotacji w całkowitych kosztach zadania (tj. zapewnienia miejsc w Schroniskach dla bezdomnych) wynosić miał nie więcej niż 84,75% (określony w aneksie nr 5 z dnia 25 stycznia 2016 r. – w aneksie nr 9 z dnia 29 grudnia 2016 r. udział ten określony został na poziomie 76,05%). Umowa przewidywała udział środków własnych Towarzystwa w realizacji tego zadania. Regulamin Schroniska i uchwała Zarządu Towarzystwa (obowiązujące w 2016 r.) stanowiły, iż: *pobyt w schronisku jest częściowo odpłatny. Niezależnie od dochodu, wysokość odpłatności za miesiąc wynosi 75% zasiłku stałego.* Zgodnie z regulaminem istniała możliwość ustalenia indywidualnie stawek lub całkowitego zwolnienia z uiszczania opłat przez Zarząd Towarzystwa.

W 2016 r., w okresie od stycznia do października, osoby bezdomne wpłaciły w kasie Schroniska opłaty w łącznej wysokości 92.112 zł.

W 2017 r. w Schronisku przebywało 145 bezdomnych a w 2018 r. (I półrocze) – 86. Od 2017 r. wszystkie osoby były przyjmowane do Schroniska na podstawie decyzji (skierowania) z OPS. Od 2017 r. Schronisko nie pobierało opłat od mieszkańców.

(akta kontroli, str. 16; 25-28; 86-317)

W 2016 r. zgodnie z art. 97 ust. 1 i 5 ustawy o pomocy społecznej opłatę za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych ustala podmiot kierujący w uzgodnieniu z osobą kierowaną, uwzględniając przyznany zakres usług. Osoby nie ponoszą opłat, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego. Rada powiatu lub rada gminy w drodze uchwały ustala, w zakresie zadań własnych, szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych.

W złożonych wyjaśnieniach Dyrektor Towarzystwa podał, że w 2016 r. nie były wystawiane decyzje kierujące osoby bezdomne do schroniska. Nasze stowarzyszenie, jako odpowiedzialne na podstawie umowy, miało zabezpieczyć opiekę wszystkim osobom bezdomnym znajdującym się na terenie miasta. W 2016 r. finansowanie schroniska dla bezdomnych mężczyzn odbywało się na zasadzie „dofinansowania” (od 2017 roku jest już na zasadzie powierzenia realizacji zadania) dlatego też, nasze stowarzyszenie musiało się wykazać wkładem własnym w realizację zadania pomocy osobom bezdomnym. Jednym ze składników wkładu własnego, była częściowa odpłatność za pobyt w schronisku pobierana od podopiecznych (od tych, którzy mieli jakieś dochody). Odbywało się to na podstawie uchwały Zarządu naszego stowarzyszenia, który uznał, że częściowe partycypowanie w utrzymaniu schroniska będzie dla podopiecznych czynnikiem wychowawczym. Od 2017 roku, ze względu na pełne finansowanie zadania przez Urząd Miasta Rzeszowa, nie pobieramy żadnych opłat. Natomiast, przepisami przyjętymi przez Radę Miasta Rzeszowa, pobierana jest odpłatność za pobyt w schronisku w wysokości zależnej od dochodu osoby bezdomnej. Odpłatność tą pobiera Urząd Miasta Rzeszowa.

W okresie sprawozdawczym wszystkim osobom przebywającym w schronisku zapewniono całodobowe schronienie oraz utrzymanie a w noclegowni opiekę zgodną z wytycznymi ustawy o pomocy społecznej.

Osoby będące pod wpływem alkoholu lub środków odurzających nie mogą przebywać na terenie schroniska i noclegowni. W okresie od listopada do marca, lub z uwagi na trudne warunki atmosferyczne, osoby pod wpływem alkoholu bezwzględnie kierowane są na izbę wytrzeźwień za pomocą służb patrolowych a osoby pod wpływem środków odurzających na izbę przyjęć szpitali. W okresie wiosenno-letnim, w zależności od stanu fizycznego osoby, może się ona samodzielnie oddalić. Przypadki pozostawiania osób nietrzeźwych lub po wpływie środków odurzających nie miały miejsca ani w schronisku ani w noclegowni.

Schronisko i noclegownia wyposażone są w sprawne alkometry z atestem, pomiarów (w razie podejrzenia o nietrzeźwość) dokonuje za zgodą osoby bezdomnej pracownik schroniska. W razie nie wyrażenia zgody na badanie, lub w przypadku pozytywnego wyniku, osoba taka traktowana jest jak opisano powyżej. W schronisku i noclegowni prowadzony jest dziennik zdarzeń dziennych.

W schronisku i noclegowni przebywają osoby samoobsługowe. Kwalifikacji do schroniska i noclegowni dokonuje kierownik schroniska, lub w godzinach popołudniowych dyżurujący opiekun. Przyjęcie do schroniska czy noclegowni odbywa się na podstawie procedury przyjęcia oraz opiera się na doświadczeniu przyjmującego, w razie wątpliwości wzywane jest pogotowie. Osoby, u których w czasie pobytu w schronisku stwierdzono pogarszający się stan zdrowia poparty opinią medyczną, uzyskały u nas wsparcie w kompletowaniu dokumentacji umożliwiającej umieszczenie w DPS.

(akta kontroli, str. 17-24)

Towarzystwo nie posiadało wywiadów środowiskowych i kontraktów socjalnych osób przebywających w Schronisku. Schronisko świadczyło usługi w zakresie wzmacniania aktywności społecznej i obejmowało osoby bezdomne różnymi formami indywidualnego wsparcia zmierzającego do wyjścia z bezdomności, w tym świadcząc pomoc m.in. w zakresie:

- wyrobienia dokumentu tożsamości - uzyskanie zdjęcia i pomoc przy złożeniu wniosku;
- uzyskania czasowego zameldowania;
- zarejestrowania w urzędzie pracy;
- zgromadzenia odpowiedniej dokumentacji i uzyskania stopnia niepełnosprawności;
- ustalania wizyt lekarskich, wykupienia recept, dopilnowania kontynuowania leczenia, pomocy przy zmianie opatrunków;
- uzyskania ubezpieczenia zdrowotnego;
- otrzymania zasiłku (okresowego, celowego);
- napisania wniosku mieszkaniowego;
- nieodpłatnej pomocy prawnej;
- zachęcania i umożliwienia podjęcia terapii uzależnień;
- podnoszenia godności osobistej poprzez: rozmowy motywujące, prace na rzecz schroniska, zajęcia wymagające zaufania oraz angażujące podopiecznego w pomoc innemu podopiecznemu;
- utrzymania zdrowia w dobrej kondycji;
- umożliwienia podopiecznemu wzięcia udziału w różnych formach reintegracji społecznej i zawodowej (np. w ramach Centrum Integracji Społecznej);
- umożliwienia podjęcia kursu przekwalifikowania zawodowego;
- uzyskania dodatkowych uprawnień ułatwiających poszukiwanie i podjęcie pracy;
- uzyskania stażu, jako część procesu usamodzielnienia się podopiecznego;
- poszukiwania zatrudnienia;
- uzyskania miejsca w DPS.

Wymienione usługi świadczone przez Schronisko były zgodnie z przepisem art. 48a ust 2 ustawy o pomocy społecznej i realizowane były głównie w oparciu o predyspozycje i potrzeby osób bezdomnych.

(akta kontroli, str. 17-24; 318-324)

Kontrola losowo wybranej dokumentacji 30⁹ osób bezdomnych przebywających w Schronisku wykazała, że: 14 osób nadal przebywało w Schronisku, 6 usamodzielniało się i wyszło z bezdomności, 6 - opuściło Schronisko, 2 – uzyskały miejsce w domu pomocy społecznej i 2 – zmarło. Schronisko nie posiadało kontraktów socjalnych podpisanych przez osoby bezdomne i nie miało wiedzy czy kontrakty takie zostały podpisane. Pomimo braku wiedzy o sytuacji bezdomnego i określonych w kontraktach socjalnych celach Schronisko zapewniało wszystkim osobom bezdomnym usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej oraz w miarę możliwości również usługi ukierunkowane na wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej. Bezdomnym zapewniono pomoc w uzyskaniu uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego, leczeniu w ramach podstawowej opieki zdrowotnej, opieki specjalistycznej lub skierowaniu na leczenie odwykowe oraz w kompletowaniu dokumentacji lekarskiej na komisję lekarską. Mając na celu rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej bezdomnym umożliwiano udział w pracach na rzecz Schroniska oraz zapewniano pomoc w usystematyzowaniu życia i utrzymaniu trzeźwości. Osobom chętnym oraz tym, które ze względu na wiek i stan zdrowia były zdolne do podjęcia pracy zapewniano aktywizację zawodową, poprzez zapisy na kursy, pomoc w uzyskaniu stażu oraz pracy. Pomocą taką objęto 10 osób z 30, których dokumentację objęto kontrolą. Czynności podejmowane wobec osób bezdomnych dokumentowano w prowadzonym wykazie osób przebywających w Schronisku.

Z 30 osób bezdomnych, których dokumentację objęto kontrolą 24 przebywało na podstawie decyzji o przyznaniu tymczasowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych, a 6 bez tych dokumentów, z tego: jedna z nich została przyjęta do schroniska przed dniem 5 września 2016 r., tj. przed zmianą przepisów art. 48a ustawy o pomocy społecznej, a 5 – zostało przyjętych po tej dacie i przebywały bez decyzji do połowy lub do końca stycznia 2017 r.

(akta kontroli, str. 318-324)

W wyjaśnieniu Dyrektor Towarzystwa podał m.in., że: *brak informacji o treści kontraktów socjalnych zawieranych przez OPS z osobami bezdomnymi, stanowi dla Schroniska duży problem, o czym informowano wielokrotnie MOPS w Rzeszowie. Udzielanie usług ukierunkowanych na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej, podejmowane było przez Towarzystwo samodzielnie, opierając się na informacjach uzyskanych od podopiecznych podczas przyjęcia do schroniska oraz podczas codziennej obserwacji ich pobytu. Formy usług dobierane były w zakresie działalności Schroniska i prowadzonego przez Towarzystwo Centrum Integracji Społecznej, przy współpracy z: MOPS w Rzeszowie, Powiatowym Urzędem Pracy w Rzeszowie, Wojewódzkim Urzędem Pracy w Rzeszowie, Wydziałem Polityki Społecznej Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego i MRPiPS. Koniec 2016 r. i początek 2017 r., był okresem trudnym dla podopiecznych schroniska jak również i dla Towarzystwa sprawującego nad nimi opiekę. Wiele gmin dostatecznie wcześniej nie zainteresowało bezdomnymi ze swojego terenu i dlatego, wielu musiało czekać na decyzje kierujące ich do naszego schroniska jak i do innych schronisk. Osoby te, do chwili uzyskania decyzji przebywały na terenie schroniska na koszt Towarzystwa. Ich pobyt nie odbywał się kosztem miejsc zarezerwowanych dla bezdomnych*

⁹ po 10 z każdego roku objętego kontrolą

kierowanych przez samorządy. /.../ Podopieczni od chwili wejścia w życie zmian w ustawie o pomocy społecznej (wrzesień 2016 r.), przebywali w schronisku na podstawie umowy zawartej z miastem Rzeszów oraz na podstawie regulaminu schroniska. Okres ten od września 2016 r. do końca stycznia 2017 r. był okresem przejściowym, w którym tak podopieczni jak i my, czekaliśmy na uregulowanie spraw podopiecznych (wystawienie decyzji kierującej do naszego lub innego schroniska) przez właściwe gminy. Trudno było nam potraktować bezdomnych przedmiotowo i ze względu na brak decyzji o pobycie w schronisku – wyrzucić ich na mroź. Za ten okres nie były pobierane opłaty od podopiecznych przebywających bez decyzji kierujących.

(akta kontroli, str. 83-85)

W informacji Dyrektor MOPS w Rzeszowie podał m.in., że z osobami, które otrzymały skierowanie na pobyt w Schronisku w formie decyzji administracyjnej zawierane były kontrakty socjalne. Z każdą z osób zostały przeprowadzone postępowania administracyjne w zakresie przyznania tymczasowego miejsca pobytu w schronisku. Z każdą z osób został zawarty kontrakt socjalny, który podpisano i realizowano z uwzględnieniem zasobów indywidualnych jak również zasobów środowiskowych na rzecz wychodzenia z bezdomności. Z uwagi na fakt, że kontrakt socjalny dotyczył osób przebywających w Schronisku, przy realizacji kontraktu po wspólnych uzgodnieniach pomiędzy MOPS i kierownictwem Schroniska, realizatorami działań zawartych w kontrakcie byli: strona, pracownik socjalny oraz opiekun bądź wychowawca Schroniska. /.../ Wydane decyzje administracyjne były doręczane stronie postępowania tj. osobie, która złożyła wniosek o przyznanie pomocy. Natomiast Schronisko było informowane w formie pisemnej o osobach, którym MOPS wydał decyzję kierującą do Schroniska. W lutym 2017 r. Schronisko zwróciło się z prośbą o przesyłanie pisemnych informacji w zakresie wydanych decyzji o przyznaniu lub odmowie tymczasowego miejsca w Schronisku dla osób ubiegających się o tę formę pomocy. W związku z powyższym, MOPS w Rzeszowie od miesiąca lutego 2017 r. do chwili obecnej kilkakrotnie w miesiącu, w zależności od ilości przeprowadzonych postępowań i wydanych decyzji informował pisemnie Schronisko o osobach i czasookresie wydanej decyzji. Ponadto każdorazowo, niezwłocznie po wydaniu decyzji administracyjnej przyznającej osobie tymczasowe miejsce pobytu w Schronisku, pracownik MOPS telefonicznie informował Kierownika Schroniska bądź opiekuna o wydanej decyzji i czasookresie jej obowiązywania. W przypadku kontraktów socjalnych zawieranych pomiędzy Klientem a pracownikiem socjalnym, pracownik MOPS kontaktował się z Kierownikiem Schroniska lub opiekunem w celu wypracowania wspólnego zakresu działań, które Klient będzie realizował w trakcie pobytu w Schronisku. Wobec powyższego w opracowanym wspólnie z Klientem kontrakcie socjalnym również wpisane zostały działania do realizacji przez opiekuna Schroniska. Jednocześnie podczas oceny realizacji działań zawartych w kontrakcie socjalnym, pracownik socjalny każdorazowo nawiązywał kontakt z opiekunem Schroniska bądź kierownikiem, który jako osoba współodpowiedzialna za realizację określonego przez klienta celu do pracy dokonywała oceny poziomu zrealizowania założonych postanowień w kontrakcie socjalnym.

(akta kontroli, str. 325-328)

NIK stwierdza, że pomimo przytoczonych w wyjaśnieniu przez Dyrektora MOPS informacji na temat kontaktów pracowników socjalnych MOPS z opiekunami lub kierownikiem Schroniska, Towarzystwo nie posiadało kontraktów socjalnych bądź ich kopii zawartych pomiędzy MOPS a osobą bezdomną lub pisemnych ustaleń/zaleceń dotyczących realizacji celów zawartych w kontraktach.

Uruchomiona w 2017 r. przez Towarzystwo Noclegownia spełniała standardy w zakresie świadczonych usług, kwalifikacji osób świadczących usługi w Noclegowni oraz co do standardu obiektu, zapewniając schronienie osobom bezdomnym w warunkach gwarantujących ochronę życia i zdrowia.

Przyjęcie osób do Noclegowni odbywało się w oparciu o opracowaną procedurę przyjęcia do Noclegowni. W Noclegowni przebywały osoby zdolne do samoobsługi. Osoby będące pod wpływem alkoholu lub środków odurzających nie przebywały na terenie Noclegowni. W okresie od listopada do marca, lub z uwagi na trudne warunki atmosferyczne, osoby pod wpływem alkoholu kierowane były na izbę wytrzeźwień a osoby pod wpływem środków odurzających na izbę przyjęć szpitali. Noclegownia wyposażona była w sprawny alkomat z atestem. Kwalifikacji do Noclegowni dokonywał kierownik lub w godzinach popołudniowych dyżurujący opiekun.

Noclegownia zapewniała schronienie osobom bezdomnym, świadcząc tymczasową pomoc w postaci miejsca noclegowego, w ramach której umożliwiono spędzenie nocy w warunkach gwarantujących ochronę życia i zdrowia. Ponadto zapewniono możliwość korzystania z toalety i łazienki z natryskami i umywalkami, a także udostępniono jedną pralkę.

Dla osób przebywających w Noclegowni przygotowywano jeden ciepły posiłek i gorący napój oraz umożliwiano wymianę odzieży oraz dezynfekcję i dezynsekcję odzieży.

Pomoc udzielana była bez przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydawania decyzji administracyjnej.

(akta kontroli, str. 25-45)

1.4.

Towarzystwo nie realizowało wobec bezdomnych indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności, o których mowa w art. 49 ustawy o pomocy społecznej. Nie identyfikowano również osób bezdomnych, które mogłyby zostać objęte takim programem.

W wyjaśnieniu Dyrektor Towarzystwa podał, że: *prowadzone przez nas działania wobec podopiecznych schroniska miały charakter indywidualny i były dostosowywane do predyspozycji i możliwości poszczególnych osób. Nie miały charakteru formalnego tj. umów czy porozumień, jednak wynikały z przeprowadzonych wywiadów podczas przyjęcia na schronisko czy też obserwacji i rozmów podczas pobytu podopiecznego na schronisku. Dodatkowo informuję, że z początkiem 2019 r. zamierzamy wprowadzić indywidualne programy wychodzenia z bezdomności, o których mówi art. 49 ustawy o pomocy społecznej.*

(akta kontroli, str. 83-85)

1.5.

Źródła finansowania prowadzonego przez Towarzystwo Schroniska:

- a) w 2016 r. działalność Schroniska finansowana była: z dotacji Wojewody Podkarpackiego (dalej Wojewoda) w kwocie 35.200 zł, ze środków samorządowych (dotacja z Urzędu Miasta Rzeszów) – 877.079,39 zł, z dotacji Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (MRiPS - w ramach Programu Wspierającego Rozwiązywanie Problemu Bezdomności) – 34.019,91 zł, opłat za pobyt w Schronisku – 104.311 zł (dotyczyło 75 mieszkańców Schroniska, z tego: 326 wpłat do kasy Towarzystwa dokonanych przez samych mieszkańców na łączną kwotę 92.112 zł oraz 33 wpłaty za pobyt osób bezdomnych dokonane przez inne OPS¹⁰ właściwe według kryterium ostatniego miejsca zameldowania

¹⁰ w Jasienicy Rosielnej, Głogowie Małopolskim, Miejscu Piastowym, Lutowiskach, Ustrzykach Dolnych, Strzyżowie, Lubenii, Sanoku, Łańcucie, Czudcu. Schronisko z tymi ops nie miało podpisanych umów dotyczących realizacji zadania zapewnienia schronienia.

- na łączną kwotę 12.199 zł), darowizn – 65.156,89 zł, wkładów osobowych – 23.798,50 zł (wolontariat);
- b) w 2017 r. działalność Schroniska finansowano z dotacji MRPiPS w kwocie 57.702,61 zł, środków Wojewody – 20.000 zł, środków samorządowych (dotacja Urzędu Miasta Rzeszów) – 926.382,40 zł, środków własnych – 20.133,46 zł, darowizn – 42.882,15 zł oraz wkładów osobowych – 17.415 zł;
- c) w 2018 r. (I półrocze) działalność Schroniska finansowano ze środków samorządowych (dotacja Urzędu Miasta Rzeszów) – 459.177,23 zł i darowizn – 16.032,83 zł.

Noclegownia (dla mężczyzn w Rzeszowie i kobiet w Raclawówce) prowadzona była przez Towarzystwo od 2017 r. Źródła finansowania Noclegowni wynosiły:

- a) w 2017 r. środki samorządowe (dotacja z Urzędu Miasta Rzeszów) – 81.760 zł, środki własne – 510,67 zł,
- b) w 2018 r. (I półrocze) środki samorządowe (dotacja z Urzędu Miasta Rzeszów) – 41.380 zł, środki własne – 35,66 zł.

(akta kontroli, str. 86-409)

1.6.

Na zapewnienie miejsc w Schronisku w latach 2016-2018, Schronisko zawierało umowy tylko z Miastem Rzeszów.

Zawarta w 2014 r. umowa Schroniska z Miastem Rzeszów (obowiązująca również w 2016 r.) określała, iż jest umową o wsparcie realizacji zadania publicznego. Schronisko pobrało opłaty za pobyt w 2016 r. (w okresie styczeń-październik) w łącznej kwocie 104.311 zł. Opłaty pobierane były w oparciu o obowiązujący ramowy regulamin Schroniska oraz uchwałę Zarządu Towarzystwa, które określały iż od osób przebywających w Schronisku wysokość opłat na poziomie 75% zasiłku socjalnego (zgodnie z regulaminem istniała możliwość zwolnienia z uiszczenia opłat).

Pobieranie opłat od mieszkańców Schroniska oraz ich wysokość uzależniona była od uzyskiwanych dochodów przez osoby bezdomne. Nie stwierdzono przypadków podwójnego finansowania pobytu osób bezdomnych w Schronisku, tj. wpłat dokonywanych przez osoby bezdomne i pokrywania kosztów ich pobytu ze środków przekazywanych przez OPS.

Obowiązująca na 2016 r. umowa Schroniska z Miastem Rzeszów (aneks nr 5 z dnia 25 stycznia 2016 r. do umowy z dnia 17 stycznia 2014 r.) określała, iż przyznana dotacja przeznaczona była na zapewnienie miejsc w Schronisku a także, że *jest umową o wsparcie realizacji zadania publicznego*. W umowie podano również, iż procentowy udział dotacji w całkowitych kosztach zadania wynosi nie więcej niż 84,75% (zgodnie z aneksem nr 9 z dnia 27 grudnia 2016 r. 76,05%). Zmiany wielkości dotacji i jej udziału w kosztach ogółem wynikały z realizacji zadań dotyczących m.in. remontów (w tym termomodernizacji) i zakupów wyposażenia Schroniska oraz otrzymanych dotacji z innych źródeł.

W 2017 r. i w 2018 r. Schronisko nie pobierało opłat od mieszkańców za pobyt w Schronisku. Obowiązujące w tych latach umowy Schroniska z Miastem Rzeszów na zapewnienie miejsc w Schronisku określały, iż Schronisko *nie pobiera opłatności z tytułu pobytu osób bezdomnych w Schronisku*.

(akta kontroli, str. 17-24; 86-317; 410-433)

W wyjaśnieniu Dyrektor Towarzystwa podał, że: *w 2016 r. nie były wystawiane decyzje kierujące osoby bezdomne do schroniska. Nasze stowarzyszenie, jako odpowiedzialne na podstawie umowy, miało zabezpieczyć opiekę wszystkim osobom bezdomnym znajdującym się na terenie miasta. W 2016 r. finansowanie schroniska dla bezdomnych mężczyzn odbywało się na zasadzie „dofinansowania” dlatego też, nasze stowarzyszenie musiało się wykazać wkładem własnym*

w realizację zadania pomocy osobom bezdomnym. Jednym ze składników wkładu własnego, była częściowa odpłatność za pobyt w schronisku pobierana od podopiecznych (od tych, którzy mieli jakieś dochody). Odbywało się to na podstawie uchwały Zarządu naszego stowarzyszenia, który uznał, że częściowe partycypowanie w utrzymaniu schroniska będzie dla podopiecznych czynnikiem wychowawczym.

(akta kontroli, str. 17-24)

Do zawieranych przez Schronisko umów z Miastem Rzeszów na lata 2016 – 2018 przedkładana była kalkulacja kosztów. W załączniku do umowy na rok 2016 podano, iż realizacja zadania polega na całorocznym kompleksowym działaniu na rzecz mieszkańców Schroniska (do 120 bezdomnych mężczyzn), a kwoty dotacji przekazywane będą w miesięcznych transzach.

Umowy na lata 2017 i 2018 precyzowały, iż Schronisko zapewni tymczasowe schronienie dla 80 bezdomnych mężczyzn, a kwota przyznanej dotacji podzielona została na:

- kwotę wydatków stałych - tj. kwotę przeznaczoną na zapewnienie utrzymania w gotowości 80 miejsc, całodobowo przez wszystkie dni w roku; stanowiącą 75% kwoty przyznanej dotacji, przekazywaną w czterech transzach,
- kwotę wydatków zmiennych – tj. kwotę dotacji uzależnioną od realizacji wydatków ponoszonych przez Schronisko w związku z faktycznym obłożeniem miejsc (na podstawie wydanych decyzji przez MOPS); przekazywaną miesięcznie na podstawie przedstawianej przez Schronisko informacji dotyczącej liczby osób przebywających w Schronisku (wg wzoru: kwota 8,35 zł x 1 osoba x liczba dni w miesiącu).

(akta kontroli, str. 86-317; 410-425)

W rozliczeniach finansowych z Miastem Rzeszów, w związku ze świadczeniem usług zapewnienia schronienia bezdomnym mężczyznom, Towarzystwo zgodnie z zawartymi umowami, przedkładało koszty realizacji zadania zawierające podstawowe koszty świadczonych usług dla bezdomnych, do których załączano wykaz faktur i rachunków związanych z realizacją zadania z podziałem na koszty merytoryczne i koszty obsługi zadania (w tym koszty administracyjne).

W 2016 r. środki z dotacji stanowiły 72,57% ogólnych kosztów realizacji zadania, w 2017 r. i w 2018 r. – 100%.

Koszt dziennego pobytu osoby bezdomnej w Schronisku w 2016 r. wynosił 40,23 zł, z tego: koszt pobytu bez wyżywienia – 27,79 zł, koszt wyżywienia – 12,44 zł. W 2017 r. oraz w 2018 r. koszt dziennego pobytu wynosił 33,40 zł, z tego: koszt stały (zgodnie z zawartymi umowami z Miastem Rzeszów - 75% kwoty dotacji na zapewnienie miejsc w Schronisku, w przeliczeniu na dzienny pobyt osoby bezdomnej) – 25,05 zł, koszt zmienny – 8,35 zł.

(akta kontroli, str. 86-317; 434)

1.7.

W zakresie zapewnienia schronienia dla bezdomnych mężczyzn w latach 2016-2018 Towarzystwo zawarło umowy z Miastem Rzeszów. Umowy z Miastem Rzeszów zawarte zostały w wyniku otwartych konkursów ofert. W zawartych umowach oprócz wysokości kwot i sposobu rozliczeń, wskazano także, iż środki z dotacji przeznaczone będą m.in. na działania dotyczące aktywizacji osób bezdomnych oraz wyjścia z bezdomności.

(akta kontroli, str. 86-317)

Otrzymane przez Towarzystwo środki finansowe w ramach zawartych umów z MOPS, wynikały z przeprowadzonej kalkulacji kosztów i były przeznaczone na cele i zadania w nich określone.

W każdym z analizowanych okresów wyodrębniona była ewidencja księgową środków finansowych dotycząca realizacji zadania.

Środki z dotacji zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem i rozliczone na zasadach i w terminach ustalonych w zawartych umowach. Towarzystwo sporządziło sprawozdania z realizacji zadań i terminowo przekazało je do MOPS - zgodnie z przepisem art. 18 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o *działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*¹¹.

Miejsce, w którym Towarzystwo realizowało zadanie dotyczące zapewnienia miejsc w Schronisku oraz jego wyposażenie były zgodne z ofertą przedstawioną w ramach konkursu, w wyniku którego organizacja podpisała umowę i otrzymała dotację.

(akta kontroli, str. 86-317)

1.8.

W latach 2016-2018 Towarzystwo wnioskowało i otrzymało środki:

a) w ramach Programów Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,

- w 2016 r. w kwocie 59.110 zł (z tego na działalność Schroniska 33.310 zł) z „Programu Wspierającego Rozwiązywanie Problemu Bezdomności”. Całkowity koszt zadania wynosił 98.140 zł, w tym środki z dotacji 59.110 zł, środki z innych źródeł finansowych 15.800 zł i środki z wkładu osobowego¹² 23.230 zł. Zakres rzeczowy obejmował remont i zakupy wyposażenia (zarówno Schroniska w Rzeszowie jak i prowadzonych przez Towarzystwo schronisk w Raławówce i Jaśle). Zadanie zostało zrealizowane i rozliczone zgodnie z umową. Dla zadania prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową a wyboru wykonawców robót dokonano zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*¹³. W wyniku jego realizacji podniesiono standard pobytu osób bezdomnych i zapewniono sprawne funkcjonowanie Schroniska,
- w 2017 r. w kwocie 110.000 zł (z tego na działalność Schroniska 62.000 zł) z „Programu Wspierającego Rozwiązywanie Problemu Bezdomności”. Całkowity koszt zadania wynosił 222.398 zł, w tym środki z dotacji 110.000 zł, środki z innych źródeł finansowych 95.283 zł i środki z wkładu osobowego 17.115 zł. Zakres rzeczowy obejmował remont instalacji co i pomieszczeń Schroniska oraz zakupy wyposażenia. Zadanie zostało zrealizowane i rozliczone zgodnie z umową. Dla zadania prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową a wyboru wykonawców robót dokonano zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*. W wyniku jego realizacji obniżono koszty funkcjonowania Schroniska i podniesiono standard świadczonych usług osobom bezdomnym,
- w 2018 r. w kwocie 61.201 zł z „Programu Pokonać Bezdomność. Program Pomocy Osobom Bezdomnym”. Towarzystwo otrzymało dotację na realizację zadania pn. *Prowadzenie działań aktywizujących skierowanych do osób bezdomnych*. Całkowity koszt zadania wynosił 79.201 zł, w tym środki z dotacji 61.201 zł, środki z innych źródeł finansowych 18.000 zł. Zakres realizacji obejmował m.in. udzielanie pomocy prawnej i psychologicznej oraz zapewnienie opieki pielęgniarskiej i prowadzenie terapii uzależnień, a także prowadzenie działań z zakresu aktywizacji zawodowej, organizację kursów komputerowych i staży zawodowych łącznie dla 80 osób (w tym 60 osób bezdomnych mężczyzn ze Schroniska i 20 bezdomnych kobiet z Raławówki). W ramach realizacji zadania 5 osób ukończyło kurs zawodowy (technolog robót wykończeniowych) a 3 osoby zostały objęte stażem. Na dzień kontroli, tj.

¹¹ Dz. U z 2018 r., poz. 450, ze zm.

¹² Wkładem osobowym są prace społeczne członków i świadczenia wolontariuszy planowane do zaangażowania w realizacji zadania publicznego.

¹³ Dz. U. z 2018 r., poz. 1986 ze zm.

12 grudnia 2018 r. zadanie było w trakcie realizacji. Zgodnie z umową termin wykonania zadania upływa z dniem 31 grudnia 2018 r.

(akta kontroli, str. 76-78; 435-565)

- b) w ramach środków Wojewody Podkarpackiego na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej – świadczenie usług socjalnych dla osób bezdomnych:
- w 2016 r. w kwocie 35.200 zł. Całkowity koszt zadania wynosił 50.499 zł, w tym środki z dotacji 35.200 zł, środki z innych źródeł finansowych 13.850 zł i środki z wkładu osobowego 1.499 zł. Zakres rzeczowy realizacji zadania obejmował zakupy środków czystości, bielizny i odzieży oraz wyposażenia, a także dofinansowanie kosztów bieżących utrzymania (m.in. zakup energii, gazu itp.) Zadanie zostało zrealizowane i rozliczone zgodnie z umową. Dla zadania prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową,
 - w 2017 r. w kwocie 58.300 zł. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 98.354,95 zł, w tym środki z dotacji 54.054,95 zł, środki z innych źródeł finansowych 44.000 zł i środki z wkładu osobowego 300 zł. Niewykorzystana kwota 4.245,05 zł przyznanej dotacji została zwrócona w dniu 10 stycznia 2018 r. Zakres rzeczowy realizacji zadania obejmował m.in. zakupy środków czystości, pościeli, kocy oraz wyposażenia, dofinansowanie kosztów bieżących utrzymania, remont kuchni i pomieszczeń kuchennych. Zadanie zostało zrealizowane i rozliczone zgodnie z umową. Dla zadania prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową,
 - w 2018 r. w kwocie 64.500 zł. Całkowity koszt zadania wynosił 99.860 zł, w tym środki z dotacji 64.500 zł, środki z innych źródeł finansowych 32.000 zł i środki z wkładu osobowego 3.360 zł. Zakres rzeczowy realizacji zadania obejmował zakupy środków czystości, wyposażenia, a także dofinansowanie kosztów bieżących utrzymania i remontów. Zadanie zostało zrealizowane i rozliczone zgodnie z umową. Dla zadania prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową. Na dzień kontroli, tj. 1 grudnia 2018 r. zadanie było w trakcie realizacji. Termin wykonania zadania upływa z dniem 31 grudnia 2018 r. Zgodnie z umową do Wojewody przekazano rozliczenie 99,87% środków pierwszej transzy dotacji.

(akta kontroli, str. 566-683)

- c) w ramach środków Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie (ROPS):
- w 2016 r. w kwocie 7.600 zł na realizację zadania pod tytułem *kształtowania właściwych postaw społecznych wobec problemów alkoholowych poprzez wspieranie i prowadzenie kampanii społecznych na temat wpływu alkoholu na organizm oraz ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu*. Całkowity koszt zadania wynosił 8.744 zł, w tym środki z dotacji 7.600 zł i środki z wkładu osobowego 1.144 zł. Realizacja zadania obejmowała m.in. szkolenia z zakresu pierwszej pomocy, warsztaty profilaktyki zdrowotnej i uzależnień. Zadanie zostało zrealizowane i rozliczone zgodnie z umową. Dla zadania prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową,
 - w 2018 r. w kwocie 11.470 zł na realizację zadań z zakresu *Nowa droga*. Całkowity koszt zadania wynosił 14.050 zł, w tym środki z dotacji 11.470 zł, środki z innych źródeł finansowych 600 zł i środki z wkładu osobowego 1.980 zł. Realizacja zadania obejmowała m.in. warsztaty nt. choroby alkoholowej oraz nt. podniesienia samooceny ze wskazaniem sposobów wyjścia z nałogu. Na dzień 1 grudnia 2018 r. zadanie było w trakcie realizacji.

(akta kontroli, str. 684-754)

- d) w ramach środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020:

- w dniu 3 listopada 2016 r. (aneksy: z dnia 29 grudnia 2016 r. i z dnia 21 sierpnia 2017 r.) została zawarta umowa na *termomodernizację budynku schroniska dla bezdomnych mężczyzn w Rzeszowie*. Całkowity koszt zadania wyniósł 1.287.533,99 zł, w tym kwota przyznanego dofinansowania 1.088.071,13 zł. Realizacja zadania obejmowała termomodernizację budynku Schroniska. Zadanie zostało zrealizowane i rozliczone zgodnie z umową. Dla zadania prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową.

(akta kontroli, str. 755-801)

Towarzystwo przedkładając rozliczenia (sprawozdania) z otrzymanych dotacji, załączało wykaz faktur/rachunków dotyczących realizacji danego zadania. Ustalono, że wykazywane faktury/rachunki były prawidłowo opisywane z zaznaczeniem źródła ich finansowania.

(akta kontroli, str. 435-813)

1.9.

Odnosząc się do oceny zmian w systemie pomocy osobom bezdomnym dokonanych od września 2016 r., Dyrektor Towarzystwa wyjaśnił, że:

a) W jakim zakresie zmiany te przyczyniły się do udzielania skutecznej pomocy, *Pomoc udzielana osobom bezdomnym została sformalizowana. Kontrakty socjalne zawierane są pomiędzy MOPS a bezdomnym. Treść kontraktów nie jest znana opiekunom schroniska do którego skierowany zostaje bezdomny. A zatem opiekun nie ma żadnego bezpośredniego wpływu na ile zobowiązania bezdomnego zawarte w kontrakcie są przez niego realizowane.*

b) Które z wprowadzonych zmian przyczyniły się do poprawy sytuacji osób bezdomnych i umożliwiły wzmocnienie aktywności, wyjście z bezdomności, czy uzyskanie samodzielności życiowej.

Zmiany polegały głównie na tym, że do schroniska bezdomni kierowani są na podstawie decyzji, poprzedzonej wywiadem środowiskowym przeprowadzonym przez pracownika MOPS a bezdomnym i spisaniem kontraktu socjalnego.

W oczekiwaniu na decyzję osoba bezdomna może schronić się w noclegowni, która zgodnie z proponowanym rozporządzeniem w sprawie standardów noclegowni jest miejscem, w którym bezdomny otrzymuje schronienie w godz. od 18.00 do godz. 8.00, może skorzystać z kąpieli, przebrać odzież, zjeść gorący posiłek i uzyskać informacje o możliwościach formy pomocy.

O godz. 8.00 bezdomny zmuszony jest opuścić noclegownię i ewentualnie przychodzić i przebywać w niej w godzinach od 18.00 do 8.00 przez kolejne dni aż do czasu, kiedy doręczona zostanie mu decyzja uprawniająca go do pobytu w schronisku.

W takim przypadku przyjęcie bezdomnego do schroniska a zwłaszcza w okresie zimowym skutkuje tym, że zamiast natychmiastowej pomocy w zakresie resocjalizacji, wzmocnienia aktywności, wyjścia z bezdomności, czy uzyskania samodzielności życiowej, bezdomnego "przechowuje" się w noclegowni do czasu decyzji MOPS kierującej lub też odmawiającej przyjęcia do schroniska.

c) Czy wprowadzone zmiany nie nastroją problemów w ich interpretacji oraz stosowaniu w praktyce.

Praktyka, troska o ludzkie życie i dbałość o powierzone nam środki publiczne nakazuje wskazać rodzące się w tym zakresie problemy i wątpliwości, które poniżej zostały przedstawione.

Problemem staje się samo doręczenie osobie bezdomnej decyzji, która to osoba w myśl art. 6 pkt. 8 ustawy o pomocy społecznej jest osobą niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowaną na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osobą niezamieszkującą w lokalu

mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania. W godzinach od 8.00 do 18.00 miejsce pobytu osoby bezdomnej, która opuściła o godz. 8.00 noclegownię jest pracownikom socjalnym z MOPS nieznane, natomiast w przypadku gdy osoba bezdomna decyzji nie odbierze w ustawowym terminie, zostaje umarzana. A zatem powstaje pytanie, w jakim czasie i gdzie pracownik socjalny ma przeprowadzić konieczny do uzyskania decyzji o umieszczeniu w schronisku lub udzieleniu innej pomocy wywiad. Wiadomym jest, że osoby bezdomne są osobami trudnymi i pokładanie nadziei w tym, że osoba bezdomna, po udzieleniu przez opiekuna noclegowni informacji o możliwych formach pomocy, zechce stawić się w danej placówce MOPS jest często pobożnym życzeniem. W wielu przypadkach, uzyskanie deklaracji od osoby bezdomnej o chęci pobytu w schronisku, jest wielkim sukcesem a ze względu na przepisy, konieczność umieszczenia jej w noclegowni (ze wszystkimi konsekwencjami) może spowodować zniechęcenie do zmiany a wręcz utratę kontaktu z osobą bezdomną.

Każdorazowe przyjęcie osoby bezdomnej do noclegowni wiąże się w każdym niemal przypadku z jej powtórным odswadzaniem, wyposażeniem w czystą bieliznę i odzież, a to powoduje zwiększone wydatki na środki czystości, co jest nieracjonalne i nieoszczędne. Osoby bezdomne, które trafiają do nas, nierzadko wymagają natychmiastowej pomocy poprzez zastosowanie leków na świerzb, zaopatrzenia wrzodziejących lub zaropiałych kończyn, itd. Obliguje to nas do długoterminowego zaangażowania, aby pomoc mogła przynieść pożądany skutek – w realiach noclegowni nie jest to możliwe.

Dla osób bezdomnych, które zakończyły leczenie szpitalne a nie wymagają dalszej hospitalizacji schroniska są tak naprawdę pierwszym i „ostatnim” miejscem, w którym osoba bezdomna może przejść rekonwalescencję (noclegownia to uniemożliwia). W chwili obecnej, uzyskanie miejsca dla osoby bezdomnej w ZOL-u lub DPS jest bardzo trudne i prawie niemożliwe, ze względu na kolejki oczekujących lub na zagmatwane „historie” administracyjno-prawne bezdomnych.

Reasumując, priorytetem dla pomocy społecznej powinno być stworzenie takich unormowań, które umożliwiłyby natychmiastowe przyjęcie osoby bezdomnej do schroniska (na etapie wyrażenia woli pobytu w schronisku w formie wniosku o przyjęcie), aby zapewnić jej maksimum opieki i możliwości do zmiany sytuacji życiowej. Noclegownie i ogrzewalnie powinny być miejscami zapewniającymi przetrwanie okresu i sytuacji kryzysowych dla osób bezdomnych, które nie chcą lub nie potrafią podporządkować się regulaminom schronisk i zapisom zawartym w kontrakcie socjalnym.

Zmiana przepisów powinna iść w takim kierunku, aby możliwe było przyjęcie osoby bezdomnej do schroniska z chwilą wyrażenia przez nią zgody (złożenia wniosku) na zawarcie kontraktu socjalnego, a decyzja administracyjna o umieszczeniu osoby bezdomnej w schronisku, była wiążąca organ, który ją wydał z dniem złożenia wniosku o przyjęcie do schroniska a nie z dniem jej doręczenia.

d) Czy zasadnym byłoby powołanie podmiotu koordynującego działania podejmowane przez organy i instytucje różnych szczebli zaangażowane w niesienie pomocy bezdomnym.

Nie ma takiej potrzeby. Tylko współpraca właściwych miejscowo ośrodków pomocy społecznej z podmiotami realizującymi zadania własne gminy w zakresie bezdomności może przynieść oczekiwane efekty. Aby ta współpraca przyniosła oczekiwane efekty, niezbędna jest zmiana przepisów, umożliwiających "oficjalne" udostępnianie kserokopii decyzji administracyjnych i kontraktów socjalnych podmiotom przyjmującym i realizującym obowiązki nałożone bezdomnemu w kontrakcie socjalnym. Takie zapisy powinny znaleźć się w ramowych umowach zawieranych między operatorem projektu a realizatorem projektu. Organ administracji publicznej zlecający realizację zadania publicznego w myśl

postanowień zawartych w art. 17 ustawy o pomocy społecznej może m.in. dokonywać kontroli i oceny realizacji zadania, w szczególności stopnia realizacji zadania i efektywności. W chwili obecnej kontrola ta ogranicza się do kontroli prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania, czyli podmioty realizujące te zadania w takim przypadku stają się usługodawcami, zapewniającymi noclegi i wyżywienie osobom bezdomnym, skierowanym do schronisk na podstawie decyzji administracyjnej. Wprowadzone w 2016r. przepisy utrudniają i dezorganizują pracę schronisk i noclegowni a tym samym nie ułatwiają życia bezdomnym.

(akta kontroli, str. 70-75)

Ustalono, że Towarzystwo prowadzi hostel dla osób, które podjęły pracę lub uzyskują inne dochody i chcą „wyjść” z bezdomności.

Jak podał Dyrektor Towarzystwa, Hostel powstał w 2008 roku. Jest formą – coś na kształt mieszkania chronionego – w którym to podopieczni muszą samodzielnie się utrzymać, tj. zapewnić sobie jedzenie, środki czystości, itd. W placówce tej wprowadzony jest odpowiedni regulamin oraz od mieszkańców pobierana jest miesięczna opłata. Zgromadzone środki służą do opłacenia zużycia mediów (woda i ścieki, prąd, gaz) oraz do przeprowadzania niezbędnych remontów i napraw – wykorzystywane są w całości na rzecz Hostelu w danym roku.

Hostel jest ostatnim etapem „wychodzenia z bezdomności” dla osób, które po odbytej resocjalizacji społecznej i zawodowej w schronisku dla bezdomnych, podejmują pracę lub uzyskują inne świadczenia i oczekują na własne mieszkanie lub inne miejsce docelowego pobytu (np. na DPS).

(akta kontroli, str. 70-75; 814-815)

W ocenie NIK, prowadzenie przez Towarzystwo hostelu jako etapu wychodzenia z bezdomności jest dobrą praktyką, która pozwala na stopniowe „łagodne” przechodzenie osób bezdomnych ze stanu „uzależnienia” od instytucji niosących pomoc, do pełnej samodzielności i wyjścia z bezdomności.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- nieposiadanie do dnia 16 stycznia 2018 r. przez Dyrektora Schroniska specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej wymaganej przepisem art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej;
- ustalenie wewnętrznych regulacji dotyczących pobierania w 2016 r. opłat za pobyt w Schronisku bezpośrednio od osób bezdomnych i ich pobieranie niezgodnie z przepisem art. 97 ust. 1 i 5 cyt. ustawy.

OCENA CZĄSTKOWA

Realizując powierzone zadania z zakresu udzielania pomocy osobom bezdomnym Towarzystwo nie ustrzegło się wskazanych powyżej nieprawidłowości. Podejmowane przez Towarzystwo działania wobec osób bezdomnych oprócz udzielania schronienia osobom bezdomnym były także ukierunkowane na pomoc w zakresie profilaktyki uzależnień oraz dążenia do uzyskania przez nich samodzielności i wyjścia z bezdomności.

Otrzymane przez Towarzystwo dotacje zostały wykorzystane prawidłowo, na realizację zadań określonych w umowach.

W ocenie NIK, po wejściu zmian przepisów z zakresu pomocy społecznej we wrześniu 2016 r., Towarzystwo dostosowało prowadzone Schronisko i Noclegownię do obowiązujących standardów, za wyjątkiem zatrudnienia w Schronisku wymaganej liczby pracowników socjalnych. Pracownicy zatrudnieni w tych placówkach posiadali stosowne kwalifikacje, poza kierownikiem Schroniska, który do

dnia 16 stycznia 2018 r. nie posiadał specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Zapisy wewnętrznych regulacji dotyczących pobierania w 2016 r. opłat za pobyt w Schronisku bezpośrednio od osób bezdomnych i ich pobieranie stanowiły naruszenie zasad określonych w art. 97 ust. 1 i 5 ustawy o pomocy społecznej. W latach 2017-2018 w Schronisku odstąpiono od pobierania opłat w powyższy sposób.

Zdaniem NIK dopracowania wymaga współpraca pomiędzy MOPS a Towarzystwem w zakresie szczegółowych zasad realizacji zadań i celów określonych w kontraktach socjalnych osób bezdomnych kierowanych do Schroniska.

OBSZAR

2. Nadzór nad realizacją zadań na rzecz osób bezdomnych.

Opis stanu faktycznego

Zgodnie ze statutem Towarzystwa, Komisja Rewizyjna jest organem kontroli wewnętrznej Towarzystwa.

W latach 2016-2018 wewnętrzne kontrole Schroniska dotyczące realizacji zadań na rzecz osób bezdomnych dokonywane były przez:

- Komisję Rewizyjną Towarzystwa w dniu 30 listopada 2017 r. w zakresie przeprowadzonego przetargu na zakup mięsa i wędlin – nie stwierdzono nieprawidłowości;
- członków Zarządu Towarzystwa w dniu 27 września 2018 r. i w dniu 1 października 2018 r. – stwierdzone uchybienia dotyczyły błędnej dekretacji (zatwierdzenia) faktur (dotyczących działalności CIS) oraz przejrzystości ustalania składu posiłków w danym dniu na stołówce - zalecenia zostały wdrożone.

Zgodnie ze statutem, Zarząd do prowadzenia bieżących spraw Towarzystwa tworzy Biuro Zarządu, którym kieruje Dyrektor Biura. Dyrektorowi udzielono pełnomocnictwa ogólnego i finansowego do prowadzenia spraw bieżących Towarzystwa. Dyrektor Towarzystwa w zakresie swoich obowiązków m.in. sprawuje bieżącą kontrolę realizacji umów dotyczących działań na rzecz osób bezdomnych – m.in. zgodność wydatkowania środków z zapisami umów, prawidłowość opisywania faktur, itd. Podczas sprawowania przez Dyrektora bieżącego nadzoru, nie stwierdzono nieprawidłowości w realizacji zadań.

(akta kontroli, str. 816-840)

Kontrole zewnętrzne przeprowadzone w Schronisku, w latach 2016-2018 obejmowały:

- a) trzy kontrole Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego dotyczące realizacji zadań w zakresie pomocy społecznej określonych w zawartych umowach: nr 8/B/2016, nr 9/B/2016 i 7/Bt/2017 - nie stwierdzono nieprawidłowości,
- b) dwie kontrole MOPS Rzeszów: - 1 lutego 2017 r., kontrola sprawdzająca zamówienia publiczne za 2016 r., stwierdzono uchybienia w zakresie: publikacji ogłoszenia (brak ogłoszenia na stronie www), niejednoczesnego (w ciągu dwóch dni) wysłania zaproszeń do składania ofert, braku niektórych potwierdzeń odbioru zaproszeń do składania ofert, braku określenia podstawy ustalenia szacunkowej wartości zamówienia oraz określenia daty jej sporządzenia; - 23 października 2018 r., kontrola prawidłowości wydatkowania dotacji udzielonej na realizację zadania publicznego „Reintegracja osób dotkniętych wykluczeniem społecznym”, nie stwierdzono nieprawidłowości,
- c) kontrola Marszałka Województwa Podkarpackiego w dniu 5 kwietnia 2016 r. w zakresie trwałości projektu „Budowa i wyposażenie obiektu Centrum Integracji Społecznej w Rzeszowie przy ul. Styki z niezbędnymi przyłączami i urządzeniem terenu” – nie stwierdzono nieprawidłowości,

d) Sprawozdania niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego za: 2017 r. z dnia 22.02.2018 r. oraz z dnia 18.05.2017 r. za 2016r. – obydwie opinie w tym zakresie były pozytywne.

e) coroczne kontrole Państwowego Powiatowego Inspektoratu Sanitarnego w Rzeszowie – nie stwierdzono nieprawidłowości, zalecenia pokontrolne dotyczyły np. odmalowania ścian, uzupełnienia wyposażenia.

W latach 2016-2018 do Towarzystwa nie wpłynęły skargi na poziom, zakres oraz sposób wykonania usług na rzecz osób bezdomnych.

(akta kontroli str. 837-840)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Schronisko było poddane nadzorowi w zakresie realizacji zadań na rzecz osób bezdomnych, zarówno w ramach kontroli wewnętrznych jak i kontroli innych podmiotów. Stwierdzone w ich trakcie uchybienia – w ocenie NIK – nie powodowały negatywnych następstw dla kontrolowanej działalności.

Wnioski

IV. Uwagi i wnioski

W związku z usunięciem stwierdzonych nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwagi ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Rzeszów, 22 marca 2019 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

p.o. Dyrektora

Kontrolerzy

Marek Wójtowicz
Główny specjalista k.p.

Wiesław Motyka

/-/

/-/

Jacek Wolan
Główny specjalista k.p.

/-/